

Storstrøm
Gjøddinggård, Førstballevej 2
7183 Randbøl
Att. Helge Raakjær Frost

Kystdirektoratet
J.nr. 24/02291-6
Ref. Lea Bank Stigsen
12-04-2024

Dispensation til etablering af en ny trappenedgang ved Møns Klint inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Naturstyrelsen Storstrøm har den 29. februar 2024 søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering af en ny trappenedgang ved Maglevandstrappen ved Møns Klint inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 10 Klintholm Hgd., Magleby, Stengårdsvej 8, 4791 Borre, i Vordingborg Kommune.

Kystdirektoratet har den 21. marts 2024 modtaget en tilrettet ansøgning.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

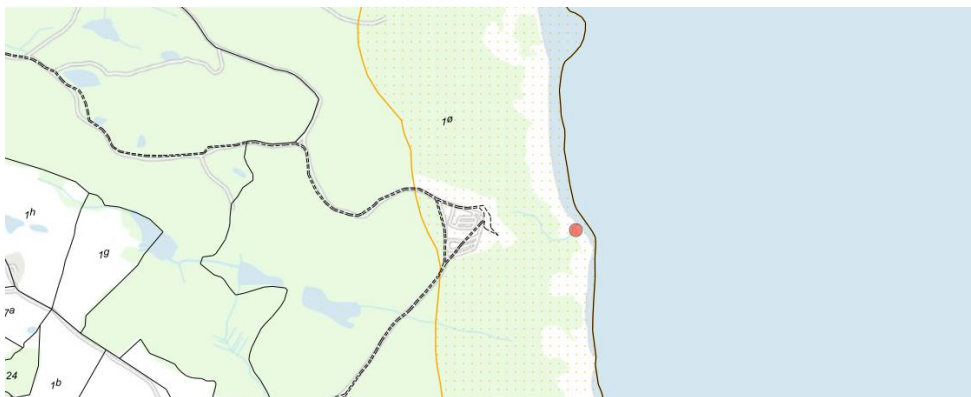
færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Naturstyrelsen Storstrøm har ansøgt om etablering af ny trappenedgang i træ i forlængelse af den nederste del af Maglevandstrappen ved Møns Klint.

Maglevandstrappen går fra Geocenter Møns Klint ned til stranden. Trappen er i sin helhed beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen (se figur 1-2).

Figur 1. Kortudsnit. Den røde prik viser området, hvor trappens forløb omlægges. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel.

Figur 2. Ortofoto 2021 der viser Maglevandstrappens forløb.

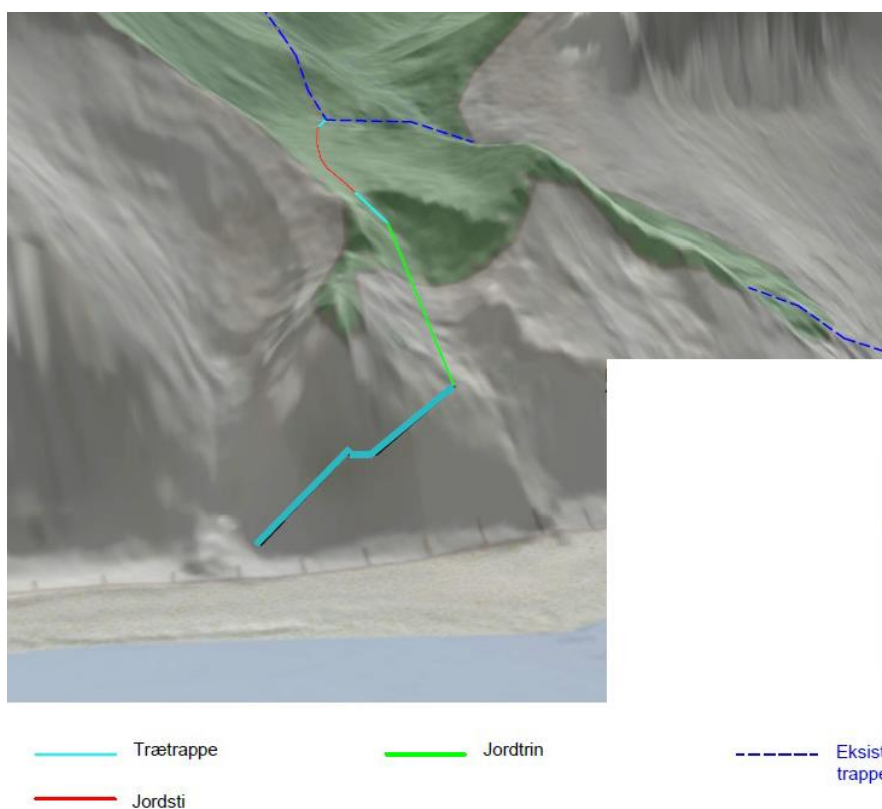
Naturstyrelsen Storstrøm har i forbindelse med tidligere sagsbehandling vedr. omlægning af trappenedgangen oplyst, at Maglevandstrappen er den vigtigste af de fem trapper ved klinten, eftersom den er beliggende ved Geocenter Møns Klint, og derfor benyttes af et meget stort antal gæster i området. Ifølge Naturstyrelsen

Storstrøms vurdering, er der årligt ca. 500.000 besøgende på Møns Klint, hvor størstedelen benytter Maglevandstrappen.

Det fremgår af ansøgningen, at den nederste del af Maglevandstrappen flere gang er blevet ændret som følge af havstrømninger, tidevand og vejrforhold for at sikre de bedste adgangsforhold til stranden. Trappen skiftede seneste retning i 2013, hvor trappenedgangen blev omlagt fra en sydlig retning til en nordlig retning.

Naturstyrelsen Storstrøm ansøgte i foråret 2023 om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at omlægge den nederste del af den eksisterende trappenedgang fra en nordlig til en sydlig retning. Kystdirektoratet meddelte dispensation hertil, men med forudsætning om, at den nordlige trappenedgang blev fjernet. Naturstyrelsen Storstrøm har valgt ikke at udnytte dispensationen, da forholdene på stranden skiftede umiddelbart før den påtænkte omlægning af trappeforløbet påbegyndte, således der endnu engang oftest var adgang mod nord. I løbet af højsæsonen skiftede forholdene dog igen, således den bedste adgang til stranden var mod syd.

På baggrund af de ofte skiftende adgangsforhold til stranden, ønsker Naturstyrelsen Storstrøm at etablere en ny trappenedgang i forbindelse med den nederste del af Maglevandstrappen, således der både er en nordlig og en sydlig trappenedgang for at sikre den bedst mulige adgang til stranden. Forløbet af den ansøgte sydlige trappenedgang kan ses på nedenstående figur 3.

Figur 3. Skitse fra ansøgningen der viser den ansøgte trappenedgang i sydlig retning samt den eksisterende trappenedgang i nordlig retning.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

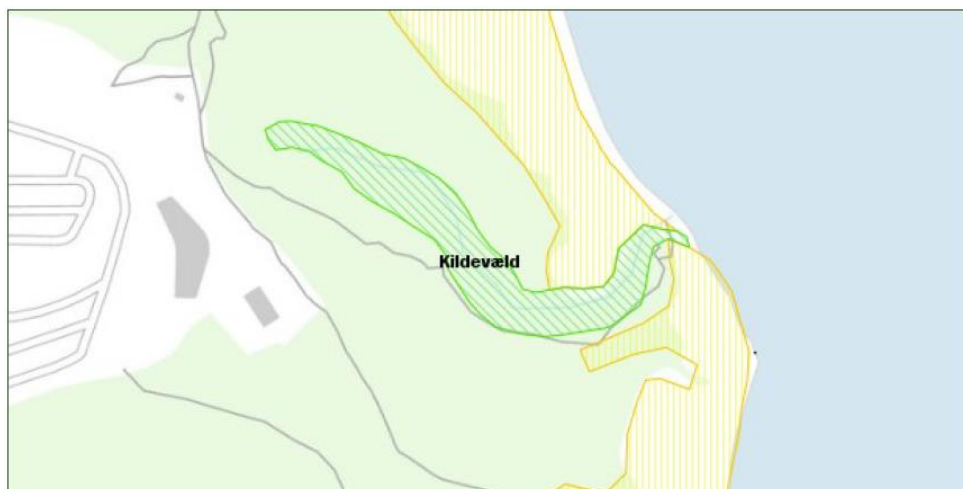
Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 171, Klinteskoven og Klinteskov kalkgrund. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 150 og 207 og fuglebeskyttelsesområde nr. 90.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Naturstyrelsen Storstrøm har som en del af ansøgningen foretaget en væsentlighedsvurdering ifm. omlægningen af trappeforløbet, hvoraf følgende fremgår:

"Hele klintekanten på Møns Klint er kortlagt som en forekomst af naturtype 1230 Kystklint/klippe. Forekomsten er fundet i moderat naturtilstand (gul skravering), hvilket skyldes et ret dårligt sammenfald med de karakteristiske arter for naturtypen, der passer bedre med moræneklinter. Maglevandsfaldet, der løber til stranden parallelt med trappen tilhører naturtypen 7220 Kildevæld og er i god naturtilstand (grøn skravering), jf. nedenstående kort:

Den nedre del af trappen passerer med det nuværende forløb ind over kildevældet og vil ved etablering af et sydligt forløb berøre naturtypen kystklint/klippe.

Det vurderes, at naturtilstanden af såvel Kystklint/klippe som Kildevæld er upåvirket af Maglevandstrappens forløb. Dette gælder såvel den eksisterende som den nye ønskede placering af et sydligt forløb.

I forhold til arterne på udpegningsgrundlaget for H150 og F90 er der kun én art, der kan tænkes at blive påvirket af trappens konkrete forløb, nemlig vandrefalk, der har sit sikreste ynglested på klinten ved Dronningestolen, nord for

Maglevandstrappen. Ornitolog Niels Peter Andreasen, der i en årrække har overvåget ynglende vandrefalk i området for Naturstyrelsen, udtaler om planen for flytning af Maglevandstrappens nedre forløb: "Det vil ikke påvirke de ynglende Vandrefalke, der ikke reagerer på færdsel under deres yngleområde. Og for os observatører vil det give bedre forhold, når forhåbentlig platformen bevares til vore observationer, og flere besøgende vælger den nye nedgang, da det tit giver megen uro og rystelser i teleskopet, når vi observerer falkene. Så absolut opbakning til ny nedgang herfra."

Samlet kan det konkluderes, at en omlægning af Maglevandstrappens nedre forløb ikke vil indebære en negativ påvirkning af udpegningsgrundlaget for N2000-området.

NST har i 2023 været i kontakt med Vordingborg Kommune mhp. at afklare dispensationskrav i relation til øvrig lovgivning. Nedenstående er svar fra Vordingborg Kommune:

Vurdering af projektet mht. Natura 2000 og Bilag IV-arter

Vi kan gå ind og vurdere projektet i forhold til international lovgivning, og her har NST Storstrøm allerede foretaget en vurdering af udpegningsgrundlaget i Natura 2000-område nr. 171 (Klinteskov og Klinteskov Kalkgrund) med Habitatområde nr. 150 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 90.

Vi er enige i vurderingen af at jeres projekt ikke påvirker naturtyperne kystklint/klippe og kildevæld samt yngleforholdene for vandrefalk. I har samtidig indhentet en vurdering hos DOF-caretaker for vandrefalk, Niels Peter Andreasen, som vurderer at projektet er uden påvirkning for vandrefalk. Så vores samlede vurdering af projektet er, at det ikke kan påvirke Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag væsentligt.

Mht. Bilag IV-arter er hele Møns Klint udpeget i kommunens kortgrundlag som potentielt levested for markfirben. Bestanden af markfirben langs med klinten er stor og robust, og projektet vil ikke have væsentlig betydning for artens levevilkår. Der kan i området også forekomme en række flagermus, som alle er på bilag IV-listen. Herunder bredøret flagermus, som er tilknyttet gamle løvskove med gamle hule træer. Den er på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området. Jeres projekt vurderes ikke at have betydning for flagermus i området. Heller ikke bredøret flagermus. Vi har ikke kendskab til andre bilag IV-arter, som skal vurderes i forhold til det planlagte projekt.

Fredning

Mht. fredningen så er jeres projekt omfattet af fredningsafgørelse 08034.00 (Plantearter på Møns Klint og andre lokaliteter) og 02822.02 (Høje Møn).

Fredningen af planterne forbyder opgravning m.m. Jeres projekt vil respektere plantefredningen, og der er derfor ingen problemer.

Formålet med Høje Møn-fredningen er at opretholde de landskabelige, kulturhistoriske, naturhistoriske og naturvidenskabelige værdier. Yderligere skal offentlighedens ret til færdsel i området udvides. Jeres projekt understøtter et af

fredningsformålene, ved at give offentligheden adgang til stranden langs med klinten. Der er således ingen problemer i forhold til fredningen af Høje Møn ved jeres projekt. Tværtimod.

Planlov og BYG

Mht. en evt. landzonetilladelse, så kræver jeres projekt ikke en tilladelse efter planloven. Det er regulering af eksisterende lovlige forhold.

Mht. vores byggeafdeling, så kræver projektet heller ikke en byggetilladelse. Vedr. bredden på trappen, og højde på de enkelte trin, så går jeg ud fra at trappen etableres i stil med den resterende, hvor der er taget højde for god praksis i forhold til at invitere offentligheden til at benytte trappen.

Naturstyrelsen har i februar 2024 igen kontaktet Vordingborg Kommune, som har bekræftet, at ovenstående vurdering fortsat er gældende ved etablering af et sydligt forløb samtidig med bibeholdelse af det nordlige forløb.”

Kystdirektoratet er enige i Naturstyrelsen Storstrøms vurdering, hvorfor det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Det ansøgte vil således, efter Kystdirektoratets vurdering, ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

Naturstyrelsen Storstrøm har i forbindelse med deres Natura 2000-vurdering ligeledes indhentet en vurdering fra Vordingborg Kommune vedr. projektets mulige påvirkning af Bilag IV-arter.

Kystdirektoratet er enige i Vordingborg Kommunes vurdering, hvorfor Kystdirektoratet vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Ansøgningen skal behandles efter den restriktive dispensationsadgang i lovens § 65b, stk. 1, hvor en dispensation forudsætter, at der er tale om et særligt tilfælde.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Der er ansøgt om at etablere en ny trappenedgang i træ i sydlig retning i forbindelse med den eksisterende Maglevandstrappen, således der er to nedgange til stranden.

Kystdirektoratet finder, at der er tale om et særligt tilfælde, hvorfor der kan meddeles dispensation til den ansøgte sydlige trappenedgang. I vurderingen er der lagt vægt på, at der er tale om en offentlig tilgængelig trappe med et almennyttigt formål på en placering, hvor der er et betydelig publikums pres. Der er indgået i vurdering, at den nye trappenedgang vil medføre bedre adgangsforhold til stranden. Det er endvidere indgået i vurderingen, at den nye trappenedgangs påvirkning af kystlandskabet vil være af begrænset karakter, da trappen udføres i natur materialer som den nordlige trappenedgang.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til det ansøgte projekt.

Med venlig hilsen

Lea Bank Stigsen
+45 20 86 64 02
lbs@kyst.dk

Bilagliste:

- Bilag 1: Lovgivning
- Bilag 2: Klagevejledning
- Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Vordingborg Kommune, tekpost@vordingborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Vordingborg, vordingborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vordingborg, vordingborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Miljøstyrelsen, ojl@mst.dk;

- Fredningsnævnet for Sydsjælland, Møn, Lolland og Falster,
sydsjaelland@fredningsnaevn.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

**Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 171,
Klinteskoven og Klinteskov kalkgrund****2.2 Områdets udpegningsgrundlag**

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 150		
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Enekrat (5130)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)
	Bredøret flagermus (1308)	

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 207		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Rev (1170)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 90		
Fugle:	Hvæpsevåge (Y)	Vandrefalk (TY)
	Høgesanger (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Høgesanger (Y) er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde F90. For trækfuglene er vandrefalk (T) ikke til stede i national eller international væsentlig forekomst i fuglebeskyttelsesområde F90. Høgesanger gennemgås derfor ikke yderligere, mens vandrefalk fortsat omtales som ynglefugl.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))